

LSHDB

SynHør-bladet

22. årgang

Nr 6 - 2013

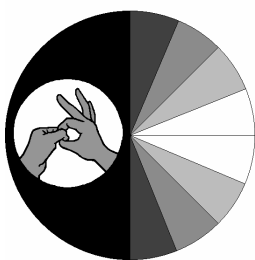


God Jul

**Landsforbundet for kombinert Syns- og Hørselshemmede/Døvblinde
(LSHDB)**

Innhold

Styrets hjørne	3	Reisebrev fra USA, del 2	13
Helen Keller konferansen	5	Mount - Everest drømmen	15
E-postadresser	7	Extra - tildelingen 2013	17
Deafblindhood	8	Valgkomite	18
Workshop på HKK	10	Gratulasjoner	18
Julehilsner	12		



LSHDB

Landsforbundet for kombinert Syns– og Hørselshemmede/Døvblinde

Leder: Åshild Johansen
Tlf: 402 34 452
E-post: aashild.lovise@ebnett.no

Nestleder: Kari Kristine Engan
Tlf: 72 88 94 01
E-post: ka-k-eng@online.no

Styremedlem: Birgit Hagerupsen
Tlf: 960 46 065
E-post: bibbihagerupsen@lshdb.no

Styremedlem: John Sandell
Tlf: 915 45 424
E-post: johnsandell44@gmail.com

Styremedlem: Hege Dahlen
Tlf: 970 01 093
E-post: hebedahl@online.no

1. varamedlem: Odd Paulsen
2. varamedlem: Harald Vik

SynHør-bladet
Redaktør: Birgit Hagerupsen
SMS. 960 46 065
E-post: bibbihagerupsen@lshdb.no

Adresse:

LSHDB
Skippergata 33
0154 Oslo

E-post: kontor@lshdb.no
Internett: www.lshdb.no
Tlf: 22 41 34 24
Mobil: 95 94 93 57
Daglig leder: Karin Andvig

Kontoret er åpent onsdager
(annenhver), torsdager og fredager.
Kontoret ligger i 5. etasje.

Trykk: Rycon AS
Layout: Birgit Hagerupsen

Opplag 330 stk

Styrets hjørne



Kari Kristine Engan, nestleder

Kjære lesere!

Kalenderen viser søndag 24. november, bare en måned til jul og enda litt kortere til sola snur.

Førjulstida er travel på mange måter; rundvask, baking, gaveinnkjøp og julebord for å nevne de vanligste aktivitetene.

For oss i LSHDBs styre byr førjulstida også på hektisk konferanse-, kurs- og møteaktivitet. Årsrapporter skal snart skrives, og offentlige instanser skal ha unnagjort lovpålagt brukermedvirkning slik at "alle" kan ta juleferie med god samvittighet!

Tidlig i november holdt Verdens døvblindeforbund (WFDB) Helen Kellerkonferanse og den 4. generalforsamling. Denne gang i Asia; på Filippinene, ca. 6 mil utenfor hovedstaden Manila. Fra LSHDB deltok leder Åshild Johansen og redaktør Bibbi Hagerupsen. Dere finner reportasjer derfra i bladet.

På generalforsamlingen ble Geir Jensen, leder i Foreningen Norges Døvblinde (FNDB) valgt til WFDBs president, vi gratulerer og ønsker lykke til!

15. - 17. november arrangerte LSHDB

likemannskurs og julebord på Radisson Blu Hotel Nydalen, Oslo. Rundt 50 medlemmer deltok. Kurset ble delvis finansiert med likemannsmidler relatert til utdanning og arbeid fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFdir). Temaet for årets kurs var "Riktige hjelpemidler kan gi suksess i utdanning og arbeid". 8 firmaer stilte ut og informerte om syns- og hørselstekniske hjelpemidler.

I forbindelse med årets Holmenkollstafett ble det gjort filmopptak av døvblindes deltakelse, både forberedelser, gjennomføring og intervjuer etter løpet. Nå er dette blitt til en film som snart er ferdig. Den ble presentert under likemannskurset. Filmen gir et svært godt bilde av de ulike kommunikasjonsformene og hvordan samarbeidet mellom bruker og tolk/ledsager fungerer. Filmen formidler også en god stemningsbeskrivelse av å være deltaker.

En stor takk til prosjektleder Berit Rasmussen Øie!

19. og 20. november deltok jeg på Eikholt's fagkonferanse "Tidlig diagnostisering av Usher syndrom - hvordan og hvorfor".

Ca. 70 fagpersoner var samlet for å høre foredrag av de fremste forskerne i verden på døvblindhet. Flere av dere har vel møtt professor Claes Möller fra Sverige, han hadde flere innlegg. Ett av temaene han tok opp, er underdiagnostisering. Ifølge beregninger skal det være mange flere som har

Usher syndrom enn de som er registrert.

Professor dr. med. Richard Smith fra Iowa, USA, fortalte bl.a. om ny genetisk diagnostikk, genterapi og stamcelleterapi. Nå har de funnet genterapi for de som har Usher type 1 C. Interesserte kan lese om konferansen på Eikholtts hjemmesider: www.eikholt.no

I løpet av en uke deltok jeg på 4 møter. Her vil jeg nevne to av dem: Som vara for Hege Dahlen deltok jeg i Brukerrådets møte i Nasjonalt senter for hørsel og psykisk helse (NSHP). Et viktig punkt på saklisten var om NSHPs tilbud når ut til alle som trenger deres tjenester. Som et ledd i å bedre kunnskapen, finner dere en kort informasjon om NSHP og hvordan en kommer i kontakt med dem. I tillegg bidrar NSHP gjerne på likemannskurs i hele landet og snakker for eksempel om mestringsstrategier og energibruk når en har et kombinert sansetap. Så bare ta kontakt! Jeg for-

stod det slik at de stiller opp vederlagsfritt.

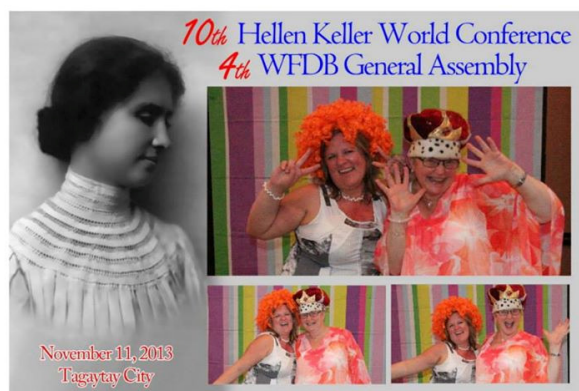
Det andre møtet jeg vil trekke fram, er møtet i Styringsgruppen for Kvalitetsregisteret for døvblinde. Denne gang stilte jeg som vara for Åshild Johansen. Her ble det snakket mye om resultatet av spørreskjemaet i forbindelse med Kvalitetsregisteret, der 147 av ca. 360 registrerte døvblinde hadde svart. Det er frivillig å stå i Kvalitetsregisteret, men viktig at vi med kombinert syns- og hørselshemming melder oss. Når det dukker opp en behandlingsmetode, for eksempel for Usher type 2 A, får de som har denne diagnosen rask beskjed, dersom de står i Kvalitetsregisteret..

Dette ble visst et langt "Styrets hjørne"! Så det er på tide å avslutte. På vegne av styret ønsker jeg medlemmer, deres familier, støtte-medlemmer, samarbeidspartnere og øvrige lesere en fredelig jul og et godt, aktivt og samarbeidsfylt 2014!



Helen Keller Verdenskonferanse 2013

Av Bibbi Hagerupsen, LSHDB



Dette bildet ble tatt av døve fotografer i Filippinene, støtte til tyfon-ofre på døveskolen i Filippinene.

Fra LSHDB representerte jeg og forbundslederen Åshild Johansen på den 10. Helen Keller verdenskonferanse og 4. generalforsamling i regi av Verdens døvblindeforbund, på Tagaytay, Filippinene, ca 60 km fra Manila, 6. - 11. november.

Vi reiste fra Oslo tirsdag 5. november til Doha for flybytte, så videre til Manila, en lang flytur, ca 16 timer til sammen. Vi kom fram til Taal Vista Hotel i Tagaytay onsdag 6. november, akkurat til åpningsmiddagen.

På konferansen deltok 218 deltakere (døvblinde, gjester og tolker/ledsagere), fra 38 land.

Torsdag 7. november var det åpningen av konferansen i salen, av WFDBs president Sonnia Margarita Villacres Meijla, som overtok presidentskapet i 2012 etter Lex Grandias bortgang. Vi hadde 1 minutt stillhet for Lex Grandia. Geir Jensen holdte minnetale om

han. En rørende minnetale om Lex Grandia. Han var et stort forbilde for døvblinde i verden, og han sto på sitt og kjempet for døvblindes rettigheter.

Det var 5 plenumsforedrag på konferansen denne dag, og den ene fanget spesielt min interesse. Pontus Degsell, Sverige, holdte en spennende foredrag om Deafblindhood. Mer om hans foredrag finner du i dette nummeret.

Fredag 8. november var det workshops, og jeg valgte å se på Linda Eriksson, Sverige, s workshop om sosial haptisk kommunikasjon. Ho jobber i nasjonalt kunnskapssenter for døvblindespørsmål i Stockholm, som jobbet med materiale for sosial haptisk kommunikasjon. Mer om det, fins på www.nkcdb.se

Natt til lørdag var den sørlige delen av Filippinene rammet av en kraftig tyfon, og vi våknet opp lørdag morgen lokal tid, fikk jeg mange bekymringsmeldinger hjemmefra. Vi var heldige som slapp unna tyfonen i Tagaytay. Tyfonen herjet den sørlige delen av landet, ca 300 km unna.

Lørdag 9. november var det dagstur, og vi valgte å være med på bussturen og besøkte Folkeparken, men været var dårlig, at vi ikke fikk sett flott utsikt over Tagaytay og andre steder. Vi skulle besøke andre steder, men pga mye regn i det siste, var det for glatt, så vi dro til Leslies cafe og spiste lunsj der, før vi dro til shoppingssenteret, ca en halv times kjøring fra Ta-

gaytay. Jeg måtte stikke innom Starbucks Coffee og kjøpte en etterlengtet Caffè Latte. Det var så godt!

Søndag og mandag 10. - 11. november var det 4. generalforsamling. Det var 30 stemmer på forsamlingen. Først var det hilsener fra ulike representanter, bl.a. William Greene fra Deafblind International.

Møtelederen ble valgt, og generalforsamlingen kunne starte. Geir Jensen, Norge, ble valgt som president, med akklamasjon. Det var den eneste kandidaten til presidenten, og derfor var det akklamasjon. Gratulerer til han Geir Jensen, som nyvalgt president!

Visepresidenten ble Sonnia Margarita Villacrez Melja fra Ecuador, valgt for 3. gang på rad. Dette vervet sto mellom henne og David Shaba, Tanzania. Det ble foretatt hemmelig valg, og flertallet valgte Sonnia.

Generalsekretæren ble Akiko Fukuda, Japan. Dette vervet sto mellom henne og Dimitar Parapanow, Bulgaria. Ho Akiko fikk flere av stemmer.

Kassereren, Christer Nilsson, Sverige, ble enstemmig valgt med akklamasjon.

Regionale representanter til styret ble:

Afrika: Ezekiel Kumwenda, Malawi

Asia: Satoshi Fukushima, Japan

Europa: Riku Virtanen, Finland

Latin Amerika: Carlos Jorge Wildregen Rodrigues, Brasil

Nord-Amerika: Christopher Woodhill, USA

Stillehavssøyene: Irene McMinn, Aust-

ralia

Revisorer ble Agness Abukito, Uganda og Dimitar Parapanova, Bulgaria.

Valgkomiteen består av Francisco J. Trigueros Molina, Spania, leder, og Sansam Dah, Elfenkysten og David Shaba, Tanzania.

Medlemskontingent i perioden 2014 - 2017 ble på 100 euro, ble det enighet om på forsamlingen.

Årsberetningen og regnskapet i perioden 2009 - 2013 ble presenter og vedtatt godkjent.

Det ble ikke bestemt om hvor 11. Helen Keller verdenskonferanse og 5. generalforsamling ble, og det ble enighet om at styret skal ta et valg i løpet av neste år, om hvor det blir.

Generalforsamlingen ble avsluttet av nyvalgt president Geir Jensen. Han ga gaver til møtelederen og den forrige presidenten og holdte en fin avslutningstale.

Mandag kveld var det festmiddag, og vi var pyntet fra topp til tå, og spiste mat og koste oss med drikke.

Tirsdag 11. november dro vi fra hotellet til Manila lufthavn og kunne sagt farvel til Filippinene, etter en interessant og lærerik uke på konferansen. Vi landet på Doha og overnattet i en av byens hoteller og dro endelig til vårt kjære land, Norge onsdag.

Noen bilder fra Filippinene:



E-postadresser

Hei alle sammen!

Kontoret ville sette umåtelig pris på om alle som har e-post adresser som ikke er registrert hos oss, sender oss en e-post slik at jeg kan registrere den.

Dette vil lette arbeidet på kontoret betydelig, samtidig som dere vil mota mer informasjon raskere.

Da vi bruker e-postlisten til fortløpende å informere om aktuelle saker til våre medlemmer. send e-posten til

kontor@lshdb.no

Vennlig hilsen
Karin Andvig
for LSHDB

Deafblind culture and deafblindhood

Av Pontus Degsell, Sverige

(Den ble oversett med hjelp av Google Translate, via Bibbi Hagerup-sen)



I mange land i verden er døves kultur og deafhood som emner en stor interesse. Noen mennesker har også begynt å snakke om deafblindhood. Det er et veldig interessant tema. Jeg og mange andre ønsker å ha en åpen dialog om dette temaet her på Helen Keller Verdens konferanse. Kanskje kan noen mennesker ikke vet hva er deafblindhood.

Derfor vil jeg starte min tale ved å forklare hva det betyr. Deafblindhood er ikke en endelig tilstand, men en prosess ved hvilke personer med døvblindhet kan finne sin identitet og formidle et positiv aksept av å være en person med døvblindhet.

Det er en prosess og en kamp for hver person med døvblindhet å forklare seg selv, til hverandre og til and-

re mennesker om sin egen eksistens, og til å dele sine erfaringer med hverandre, det vil si med personer med døvblindhet, som et fellesskap.

Døvblindhet er ofte brukt til å beskrive personer med døvblindhet, bare i form av deres syns- og hørselstap, men deafblindhood hevner å ha døvblindhet som en positiv verdi for menneskeheten, som ikke trenger å bli helbredet.

Deafblindhood kan også beskrives som den unike personlige reise der en enkelt døvblind kan oppdage ved seg selv og forstå seg selv og akseptere sin egen sykdom. Deafblindhood er en måte å frigjøre seg av undertrykkelsen de har møtt gjennom historien fra folk som ikke har selv døvblindhet.

Det viktigste er å ha et fellesskap for alle personer med døvblindhet. Nasjonale døvblinde organisasjoner, EDBU, AFDB, FLASC og WFDB bør fungere som et eneste fellesskap for alle døvblinde.

Hvordan kan vi jobbe sammen for å nå dette målet som en realitet?

I dag er det ikke slik, fordi det fins mange døvblinde som ikke føler seg velkommen hos WFDB og ikke kan delta på WFDB.

Jeg vet at det er en gruppe for døvblinde som er tilknyttet WFD, Verdens Døveforbund. Det kan påvirke mer skille mellom gruppen og WFDB, og det ønsker jeg ikke det kan bli slik i

fremtiden.

Siden da WFDB ble grunnlagt, har denne organisasjonen vokst seg frem, og det er mange muligheter til å fortsette å utvide WFDB i fremtiden, men for å nå suksess må WFDB bli sterkere i verden og vise frem i verden hvem WFDB er. WFDB har og jobber fortsatt for å nå alle døvblinde i verden og kjempe for gruppens rettigheter. WFDB jobber for:

- Personer med ervervet døvblindhet
- Personer med medfødt døvblindhet
- Personer med døvblindhet som primært er blind og bruke talespråk
- Personer med døvblindhet som er primært døv og bruker tegnspråk

Spesielt for personer med døvblindhet, som har primært språk; tegnspråk, har ofte vanskeligheter å føle tilhørighet i samfunnet. De ble ofte ikke hørt i de ulike organisasjoner, som WFDB, FLASC, AFDB, EDBU. De faller ofte utenfor i samfunnet, fordi de bruker tegnspråk og taktile tegnspråk som primær språk.

Selvsagt avhenger dette mye av å få tilgang til kvalifiserte tolker/ledsagere som har god kunnskap om døvblindes kommunikasjon. Det er også grunnen til at mange døvblinde opplever fremmedgjøring selv innen døv-

blindes organisasjoner.

Hvordan kan vi jobbe sammen for å sikre for at døvblindeorganisasjoner, som EDBU, AFDB, FLASC og WFDB, skal bli en organisasjon for alle døvblinde? Der alle døvblinde kan føle seg velkommen og føle tilhørighet uansett kommunikasjonsform og metode.

Hvordan kan vi jobbe sammen for å sikre at alle personer med døvblindhet skal få tilgang til kvalifiserte tolker/ledsagere med kunnskap for døvblindes kommunikasjons metoder?

Hvordan kan vi jobbe sammen for å rekruttere riktige personer til å sitte i styret og gjøre viktige oppgaver for verdens døvblinde i fremtiden, i ulike døvblindes organisasjoner, som WFDB, FLASC, AFDB og EDBU?



Workshop på Helen Keller konferansen

Av Åshild Johansen

Jeg var på et av mange foredragene på HKK og vil skrive et av dem som gjorde mest inntrykk på meg.

Foredragsholder var Filip Verstraete, døv (Fevlado Federation of flamske Deafororganizations og Leo Cleyman, døvblind (President of Hellen Keller Club, flamsk Døvblinde Organization)

Belgia er en føderal stat bestående av tre lokalsamfunn, tre regioner, og fire språkområder

I Belgia (Flandern) er det to organisasjoner for døvblinde. Den ene er en sosiokulturellforening (Hellen Keller klubben), den andre er en advocacy organisasjon.

Døve identiske tvillingbrødre fra Belgia ble gitt rett til å avlives og døde med giftsprøyte den 14. desember 2012.

Til tross for aktiv dødshjelp er lovlig i Belgia, er dette tilfellet fanget oppmerksomheten til den nasjonale og internasjonale medier, fordi de to brødrene ikke var dødssyk eller nær slutten av sitt liv. Deres død resulterte i masse kritikk og stor uro i den Belgiske og International døvesamfunn.

Hvorfor?? og her er forklaringen: De døve tvillingbrødrene var uatskilnelige. De deltok på samme skole for døve, bodde sammen, jobbet som

skomakere for samme arbeidsgiver, og gikk i samme klubb for døve. Senere i livet begynte synet deres og bli dårlig og ble blind av en sykdom, de ble mer og mer avhengig av hjelp. De ble mer og mer isolert og ikke kunne delta på foreninger for døve lenger. Familien uttalt at de ikke visste om eksistensen av organisasjonen for døvblinde.

I media ble det rapportert at det å være døvblind resulterte i en uutholdelig lidelse for de døvblinde tvillinger. Dessverre er ingen av mediene rapporterte om flere fysiske vanskeligheter tvillingene led av. En av dem hadde et luftveisproblem som gjorde at ham sov oppreist og den andre hadde ryggmargsskade og kunne ikke gå i letthet. På grunn av den ensidige fremstilling av fakta, pressen ga et feil signal til samfunnet på grunn av manglende bevissthet og informasjon om det faktum at de fleste døvblinde lever et verdig, meningsfylt og lykkelig liv.

De Belgiske døvblinde organisasjoner ønsker å gjøre det klart at døvblindhet er ikke en sykdom, og derfor kan det ikke være noen «kur». Men noen presseartikler brukt disse betingelsene. Vi kan se ved døvblindhet som et handikap , på betingelse av at vi ikke nærme seg det fra et medisinsk perspektiv , men fra den sosiale tilnærmingen som for eksempel FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne gjør. Den funksjonshemming er ikke innenfor den enkelte, men det er

pålagt av hindringer i dens miljø. Den anvendte menneskerettighets visjon sier at personer med en funksjonshemming ikke skal føle eller oppleve noen begrensning i vårt samfunn fordi vi alle bidra til mangfoldet i denne verden.

I ånden av FN-konvensjonen bør døvblinde ikke føle seg ansvarlige eller opplever vanskeligheter i samfunnet. Pressen gikk galt i å bruke disse ordene, bedre er å snakke om hindringer eller av et utilgjengelig samfunn. Det faktum at døvblinde blir møtt med dette, viser at samfunnet ikke i tilstrekkelig grad respekterer deres rettigheter. Det finnes mange eksempler på døvblinde som har et godt liv uten alvorlige hindringer takket være et tilgjengelig miljø der de utvikler på lik linje med andre. I denne visjonen døvblindhet trenger ikke å føre til uutholdelig psykisk lidelse.

Avgjørende forutsetninger for livskvalitet som en døvblind person er:

§ Muligheter til å utvikle innsikt i ditt liv som en døvblind person

§ Muligheter til å lære de nødvendige ferdigheter

§ kontakt med andre døvblinde som inspirerende rollemodeller

§ Tilstrekkelig timer individuell støtte av kompetente rådgivere

FN-konvensjonen om rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne ble ratifisert i 2009 i Belgia, og derfor er det en plikt for regjeringen til å

vedta tiltak for å oppfylle rettighetene til døvblinde.

For å få lov til å forfølge dødshjelp, pasienter i Belgia - hvor eutanasi har vært lovlig siden 2002 - må være lyden av skjønn og på tidspunktet for anmodningen av alder. De må ha gjentatte ganger og overveldende understreke deres frivillig be om å få dø. De må også være lidelse vedvarende og uutholdelig fysisk eller psykisk smerte utover fysisk hjelp, og sykdommen må være alvorlig og uhelbredelig og brakt videre av sykdom eller skade.

En kommentar av en professor xxx Professor som er en belgisk kreft spesialist som er ansvarlig for den støttende og lindrende behandling ved Universitetssykehuset Brussel. Han er professor i palliativ medisin ved Det frie universitetet i Brussel og en pioner i Belgia for anerkjennelse av palliativ omsorg. Han drev lobbyvirksomhet for retten til aktiv dødshjelp. Han er president i Federal komité for avliving og grunnlegger av Wemmel W.E.M.M.E.L. er et kompetansesenter på Worthy slutten av livet i Flandern.

Professor xxx selv beklager rapporter på de døvblinde tvillingenes aktivt dødshjelp.

Han hevder selv at hvis de ikke ville ha vært tvillinger, ville dette aldri ha vært verdens nyheter. Derfor mener døveorganisasjon i Belgia det var nødvendig å gi noen ytterligere informasjon om aktivt dødshjelp og gjorde en avtale med professor xxx å diskutere denne saken.

Høydepunktene i intervjuet var at legen bestemmer om pasienten er dødssyk, men bare pasienten kan avgjøre om den psykologiske lidelse er uutholdelig. Den psykiske lidelsen er ofte relatert til det faktum at folk er ikke lenger er selvforsynt, at de ikke lenger kan ta vare på seg selv.

Anmodningen om eutanasi er diskutert i et team, når det er for lite kompetanse på bestemt tema (f.eks. døvblindhet), er ekspertise så etter andre steder.

Professor xxx også beklager ensidig fremstilling av de faktiske forhold som skapte en unyansert bilde om døvblindhet . Media rapporterte ikke på de ekstra fysiske vansker som var en ekstra grunn til tvillingenes eutanasi (aktivt dødshjelp).

Tvillingene ble 45 år og de visste ingenting om døvblindhet og deres organisasjon i Belgia, de trodde at de var det eneste i verden.

Julehilsner



**LSHDB Buskerud
ønsker dere alle en
riktig GOD JUL og
et GODT NYTT ÅR!**

**Norges kombinert
syns- og hørselshemmede/døvblinde
sjakkforening (NSDS) ønsker lesere
en riktig GOD JUL og et GODT NYTT
ÅR. Julehilsen på vegne av NSDS-
styret v/foreningsleder John Sandell**

**LSHDB Midt-Norge/Nordland ønsker
medlemmene og deres familier
og venner ei riktig trivelig jul og et
godt nytt år!**

**De samme ønsker går også til alle
som på forskjellig vis
har støttet vår virksomhet i år!
Vi takker dere hjertelig for samarbeid**

det i 2013!

**Vårt håp er at oppslutningen om foreningen blir
enda bedre i årene som kommer!
For styret i LSHDB Midt-Norge/
Nordland,
Ragnhild Håbjørg, leder.**

**LSHDB Oslo, Akershus og Østfold
ønsker dere alle en riktig GOD JUL og
et GODT NYTT ÅR.**

**Vennlig hilsen Hege Dahlen, leder og
styret.**

**LSHDB-sentralstyret ønsker dere alle
en strålende GOD JUL og et GODT
NYTT ÅR! Takk for det flotte samarbeidet i 2013, og det skal forbli det
samme i 2014.**

Julehilsen fra Åshild Johansen, forbundsleder

Reisebrev fra USA - del 2

Av Hege Dahlen

Jeg reiste fra New York med fly til Miami. Derfra dro jeg og tolkene videre til Key West. Det var godt å komme fram til hotellet etter en lang reise. Hotellet var kjempekoselig og hadde et flott og deilig basseng. Den første dagen tok jeg det helt med ro og solte meg og badet masse i bassenget. Dag nummer to dro vi til sentrum i Key West.

Key West er en liten by med mange rare og morsomme folk, og mye å se og oppleve.

Vi dro til Hemmingmuseet, huset til forfatteren Hemingway. Der bodde han i 10 år, før han flyttet til Cuba. Vi gikk gjennom byen og jeg fikk beskrevet mange fine men spesielle butikker, der det var masse flotte klær. Jeg fikk også beskrevet de spesielle og typiske "sørstatshusene" som preger sentrum.

Jeg hadde lyst til å oppleve solnedgangen, så vi gikk langs strandpromenaden. Der var det masse liv og fullt av folk, turister, gjøglere og gatekunstnere. Det var utrolig stemningsfylt å bare være der!

Den tredje dagen koste jeg meg i solen ved bassenget og på kvelden dro vi ut og spiste deilig mat i byen.

Tidlig neste morgen dro vi videre til Everglades nasjonalpark for å oppleve alligatorer og spesiell natur.

Der ble vi med på en båtsightseeing. Guiden fortalte om den veldig spesielle vegetasjonen og om dyrelivet i elva, og på land. Vi så bl.a. ca 10 levende og ville alligatorer og et tre de kalte "dødens tre". Ved berøring av treet kunne man dø umiddelbart! Tolkene beskrev for meg at nå så de en rød slange som svømte i elva og en svær giftig edderkopp som hadde laget et nett i et tre. Jeg liker ikke såne dyr!!



"Dødens tre" på Everglades.

Så dro vi videre til spennende Miami, med sine flotte strender.

Hotellet var stort og fint og vi fikk rom i 17 etasje, med utsikt mot Atlanterhavet i øst og mot Mexicogulfen i vest. En fantastisk utsikt!

Neste dag badet jeg i Atlanterhavet og solte meg. På ettermiddagen dro vi til

Miami Beach og der var det livlig å være ! Vi spiste og koste oss på en restaurant og ble underholdt med gitarspill og flamingodans. Etter det gikk vi til en nattklubb med et superbra liveband som spilte og sang. Det var en fantastisk stemning, med masse glade mennesker rundt oss.



Neste dag dro vi videre til Orlando. Der var jeg og tolkene i fire dager. Den ene dagen møtte vi Henriette, hun jobbet i den norske paviljongen på Epcot-senteret. Hun viste oss rundt i hele parken. Blant annet fikk vi være med på en "liksom-flytur" med tredimensjonal film. Det var utrolig spennende og kanskje bittelite skummelt. Det var virkelig som å sitte på et fly og moro var det lell!! Jeg er kjempeglad for at Henriette hadde tid og lyst til å vise oss rundt i parken. Den tredje dagen i Orlando besøkte jeg og tolkene "The Discovery Cove". Der har de både fuglepark og delfinpark og et badeland.

Jeg badet og svømte med delfinen

"Maria". Det ble en fantastisk opplevelse og et minne for livet.

Dag 4 i Orlando reiste jeg videre til "Clearwater Beach", og her skulle jeg være i 8 dager.



Etter nesten to uker på farten var det så deilig å kunne slappe av og bare sole seg og bade så mye jeg bare orket.

Jeg har bare positive minner fra USA-turen og er veldig glad og fornøyd med hele turen som jeg alltid kommer til å huske!!

Tusen takk til de to tolkene som var med hele veien, og for den jobben de gjorde for meg! Det å få beskrevet hva som er rundt seg og få tilrettelagt for kommunikasjon i de ulike situasjoner er selvfølgelig viktig for meg som syns-og hørselshemmet. Det ga meg en positiv opplevelse og lyst til å reise mer! Anbefales på det sterkeste.

Mount Everest - drømmen oppfylles

Av Aud Kristin Røsta



Arne Olav Løvik er en 61 år gammel mann og bor i Stavanger. Han har Ushers syndrom, det vil si at han er både døv og svaksynt (sterkt innskrenket synsfelt). I tillegg har han balanseproblemer. Han er født med alle disse tre funksjonshemmingene.

Han har vært maratonløper i 34 år, og fortsetter med det. Han har 2.34.03 som sin beste tid i maraton (satt i Stavanger Maraton 1984). Denne tiden (2.34.03) var blant de mange verdensrekorder for funksjonshemmede han satte. Andre har senere overtatt alle disse verdensrekordene fordi de forbedret disse.

Eksperter har sagt at Arne Olav sin beste tid i maraton (2.34.03) er en verdenssensasjon når de tenker på de tre funksjonshemmingene hans.

Han har vunnet fire maratonkonkurranser, uansett klasse, i konkurranse med ikke-funksjonshemmede. Han ble kretsmester i maraton for Sunnmøre 1983, i konkurranse med ikke-funksjonshemmede. Han ble også kretsmester i maraton for Rogaland 1989, i konkurranse med ikke-funksjonshemmede.

Han har deltatt i seks OL (fire OL for døve og to Paralympics). Han har også deltatt i tre VM for funksjonshemmede. Han var også med i EM, da var han med i Norges lag som tok bronse i EM i terrengløp for døve i Stavanger 1991.

Han har fullført alle de 81 maratonkonkurranser han har stilt opp i.

Han fikk mange priser og utmerkelser der også ikke-funksjonshemmede var vurdert.

Han er æresmedlem i Stavanger Døves Idrettsforening.

Han har fått drømmen sin om å gjøre det godt i maraton oppfylt. Men den største drømmen hans er å bestige Mount Everest. Han har drømt om å klatre til toppen av Mount Everest i over 50 år, og drømmer fremdeles om det. Mount Everest er 8.848 m høy, og er verdens høyeste. Tore Sunde-Rasmussen blir en av ledsagere for Arne Olav i Mount Everest i våren 2015.

Tore er blant annet den eneste norske som har klatret til toppen av Mount

Everest to ganger. Tore bor i Egersund. De andre av ledsagerne for Arne Olav er sherpaer.

Arne Olav skal i januar 2014 sammen med andre i en ekspedisjon, som ledes av Tore, forsøke å klatre til toppen av Aconcagua i Sør-Amerika. Aconcagua er ca 7.000 m høy. Hvis Arne Olav lykkes i Aconcagua i januar 2014, da er det klart at det blir Mount Everest for ham i våren 2015.

Det har vært mange funksjonshemmede som har prøvd å bestige Mount Everest, der tre av disse greide å bestige Mount Everest.

Cato Zahl Pedersen er den eneste norske funksjonshemmede som prøvde å bestige Mount Everest, men han greide ikke å bestige Mount Everest. Arne Olav kan bli den første trippel-funksjonshemmede som bestiger Mount Everest.

Ekspertene har sagt at det også er en verdenssensasjon, hvis Arne Olav klarer å bestige Mount Everest. Også i Aconcagua kan han bli den første trippel-funksjonshemmede som bestiger Aconcagua.

Sir Edmund Hillary er en av to forbilder for Arne Olav innen fjellklatringen. Hillary var sammen med sherpa Tenzing Norgay de første som besteg Mount Everest.

Det var i 29.mai 1953. Hillary var en stor inspirasjonskilde for Arne Olav i over 50 år, og er fremdeles det. Hillary er en av hovedårsakene til at Arne Olav ble glad i fjellene. Arne Olav har spesielt i barndommen gått mye på fjelltur. Barndomsheimen hans ligger mellom fjell og fjord, i Sunnmøre. Han har ofte klatret i norske fjell, og klarte seg fint.

Hillary døde 11.januar 2008, 88 år gammel. Tenzing døde i 1986. Tore er den andre av de to forbildene for Arne Olav innen fjellklatringen. Arne Olav er medlem i en klatreklubb som heter Bratte Rogalands Venner.

Arne Olav var nær å bli med i den andre av Nrk tv-programmet Ingen grenser med Lars Monsen. Han var en av de 1.000 funksjonshemmede som søkte å bli med der, der Arne Olav var blant de 39 som kom helt til finale, men han ble ikke blant de 11 som fikk være med i det tv-programmet. Han ble meget skuffet. Men han forstår samtidig at det ikke er lett å bli blant de 11 når det var ca 1.000 som søkte.

Marianne Rasmussen Kolvik og Bjarte Bø-Sande ble blant de 11 som ble med i det tv-programmet. Både Marianne og Bjarte oppmuntret Arne Olav for det som Arne Olav ble meget skuffet for.

Extra - tildelingen 2013

ExtraStiftelsen består av 28 helse- og rehabiliteringsorganisasjoner som står bak TV-spillet Extra. De fordeler overskuddet fra spillet til frivillige organisasjoners prosjekter innen forebygging, rehabilitering og forskning.

I 2013 deler de ut 230 millioner kroner til i alt 551 prosjekter, 75 millioner til 239 forebyggingsprosjekter, 75 millioner til 203 rehabiliteringsprosjekter og 80 millioner til 109 forskningsprosjekter.

Det har i år vært behandlet 1579 søknader fra 165 organisasjoner, og de utgjorde 730 millioner kroner. 121 organisasjoner får penger i 2013. 48 forskjellige organisasjoner får mer enn 1 million kroner i 2013. Prosjekter fra alle landets 19 fylker får midler i 2013. Totalt blir 26 % av nye prosjektsøknader innvilget.

På 17 år har de delt ut 3,4 milliarder kroner til 6407 prosjekter i regi av 336 organisasjoner.

LSHDB har søkt i år 2 prosjekter, og fått innvilget 1 prosjektsøknad "Treningssamling for døvblinde", der Bedir Yiyit er prosjektleder.

Gratulerer til Bedir med nytt prosjekt "Treningssamling for døvblinde"

[Treningssamling for kombi syns- og hørselshemmede](#)

Vi vil inviterer deg til et motiverende og sosialt treningsopplegg. Dette er

et prosjekt som vil gå over 2 år. Det blir 2 samlinger i året samt oppfølging underveis. Ønsker du å møtes til en tilrettelagt og organisert trening så er dette noe for deg. Samlingens målgruppe er personer som har kombinert syns- og hørselshemming (døvblindhet). Både trente og utrente er velkommen. Vi ønsker først og fremst ungdom og yrkesaktive som har utfordringer med å komme seg i trening. Samlingen har begrenset med plasser, unge og yrkesaktive har førsteprioritet.

Første samling blir på Hurdalssenteret 13.-16. februar 2014. Aktivitetene blir ski, klatring, treningstudio og svømming. Påmeldingsfrist er 10. januar 2014.

Påmelding sendes til [be-dir73@online.no](mailto:bedir73@online.no) eller per brev:

Bedir Yiyit
Skoggata 44
1530 Moss.
Tlf /mobil: 999 87 34 34

Mer om flere samlinger kommer underveis.

Prosjektet støttes av ExtraStiftelsen via LSHDB. Prosjektleder er Bedir Yiyit og medarbeidere er Berit R. Øie, Øystein Olsen og Per Tveit.

Valgkomite

Det er nå 2 år siden siste landsmøte. Valgkomiteen som ble valgt på representantskapsmøtet på Eikholt i april er i full gang. Valgkomiteen ledes av Inger Kristin Hauge. Med seg har hun Erling Kvalsund, Bjørn Egil Hammerlund og varamedlem Ragnhild Håberg. Vi skal følge instruks som ble vedtatt på sommertreffet på Sarpsborg.

Hvordan skjer valget?

Vanlig rutine er at lederen velges for 2 år ad gangen. I styret finner vi 4 styremedlemmer som alle velges for 4 år. Hvert 2. år velges 2 styremedlemmer. Varamedlemmer velges for 2 år ad gangen.

Disse står på valg:

Leder Åshild Johansen står på valg. Styremedlemmer Hege Dahlen og Bibbi Hagerupsen står på valg.

Varamedlemmer Odd Paulsen og Harald Vik står på valg.

Disse sitter 2 år til:

Styremedlemmer Kari Engan og John Sandell sitter 2 år til.

Nye fjes i styret?

Har du forslag på kandidat som du mener bør velges inn, send en e-post til Inger Kristin Hauge, kris-hau@online.no

Gjerne så fort som mulig, og det er fint om du kan fortelle oss hvorfor akkurat denne personen skal velges. Vi ønsker forslag innen 28. februar 2014.

Inger Kristin Hauge

Leder Valgkomite 2014.

Gratulasjoner



LSHDB Oslo, Akershus og Østfold sender en forsinket gratulasjon til Berit Rasmussen Øie med sin 50 års dag som var 14.

oktober; Gratulerer så mye med dagen, kjære Berit!



LSHDB Oslo, Akershus og Østfold sender en gratulasjon til Bedir Yiyit som blir 40 år 14. desember; Gratulerer så mye med dagen, kjære Bedir!

Returadresse:

LSHDB (Landsforbundet for kombinert Syns- og Hørselshemmede/Døvblinde, Skippergata 33, 0154 Oslo

LSHDB-sentralstyre 2012 - 2014

<i>Forbundsleder:</i>	<i>Åshild Johansen</i>
<i>Nestleder:</i>	<i>Kari Kristine Engan</i>
<i>Styremedlemmer:</i>	<i>Birgit Hagerupsen</i>
	<i>Hege Dahlen</i>
	<i>John Sandell</i>
<i>Varamedlemmer:</i>	<i>Odd Paulsen</i>
	<i>Harald Vik</i>

LSHDBs hjemmeside: www.lshdb.no (stadig oppdatert)